

Congres voor elke mentor

Van harte welkom

2016

Relatie als alternatief voor Ritaline

- ▶ Peter Mol
- ▶ 09-07-1954
- ▶ Uitgeest
- ▶ Marlies
- ▶ Orthopedagoog
- ▶ Auteur:
  - Passend Onderwijzen
  - Passend Voortgezet Onderwijs
  - Pedagogisch vakmanschap in 55 verhalen
  - Actief schoolbeleid

ADHD .....relatie

Kenmerken

- ▶ Beweeglijk
- ▶ Wriemelen
- ▶ Drukke praters
- ▶ Verstoren
- ▶ Missen instructie
- ▶ Kleinere werkgeheugen
- ▶ Ongelukjes
- ▶ Snel gefrustreerd
- ▶ Slechtere emotieregulatie
- ▶ Primair reagerend
- ▶ Innerlijke motivatie kleiner
- ▶ Op zoek naar sterke prikkels
- ▶ Moeite met tijdsinschatting
- ▶ Enthousiast
- ▶ Dol op beweging
- ▶ Hyperfocussen in bepaalde gevallen
- ▶ Spontaan en open
- ▶ Humor
- ▶ Zorgzaam
- ▶ Ondernemend
- ▶ In voor iets nieuws
- ▶ Fantasie
- ▶ Rechtvaardigheids-gevoel
- ▶ Zeggen wat ze er van vinden

Kenmerken

- ▶ Alles moet rustig zijn
- ▶ Ergert zich aan wriemelen
- ▶ Wil het stil hebben
- ▶ Geeft één keer instructie
- ▶ Werkt vnl. auditief
- ▶ Herhaalt weinig
- ▶ Ziet het als uitdaging
- ▶ Bouwt een relatie op
- ▶ Is creatief in bedenken aanpak
- ▶ Heeft humor
- ▶ Ziet 'normaal' anders
- ▶ Voorkomt ongewenst gedrag

© 2012 Kevin Spear kevin@kevinspear.com www.kevinspear.com

K.Spear

"I'd like to mentor you. We can start by you getting me some coffee."

Gedrag

- ▶ De context geeft betekenis aan het gedrag van een leerling
- ▶ Mijland: Barbapappa

"There is no education system in the world - none at all - that's better than its average teacher."

- David Puttnam

Mentor

- ▶ Contact met de leerling
- ▶ Contact met collega's / ouders

Ouders

Collega's

Kinderen

REPAREER

Buren

Vrienden

UW RELATIES!

Partner

de Baas

Familie

(mede)Leerlingen

Weerstand

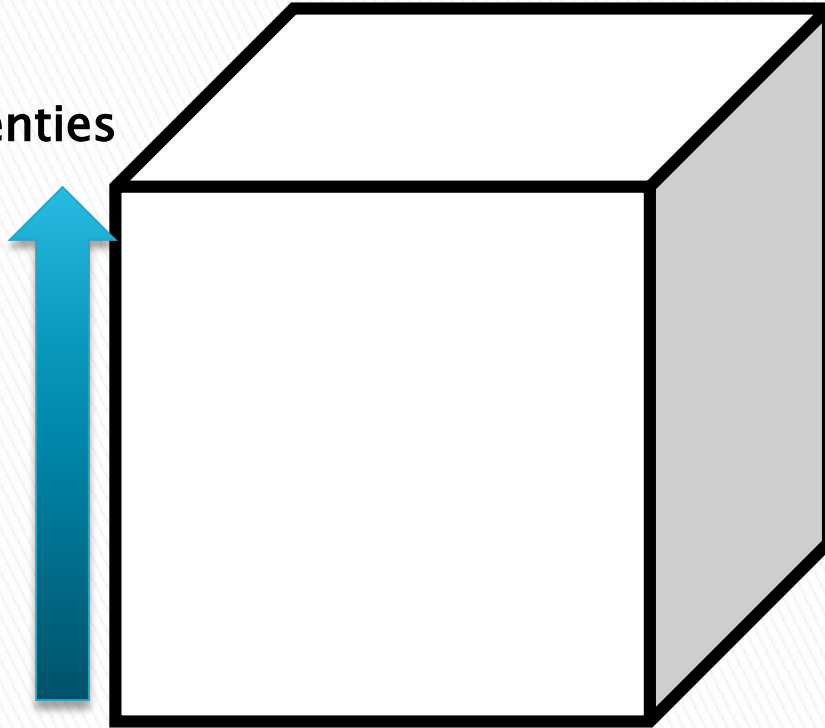
- collega's
- Ritaline
- leerling
- ouders

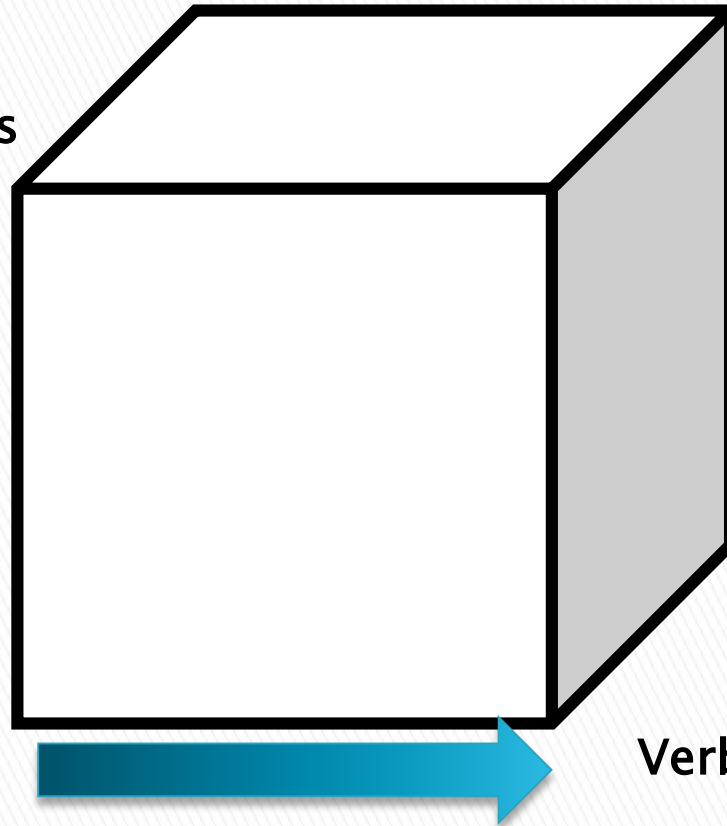
De vier dimensies van succes

competenties

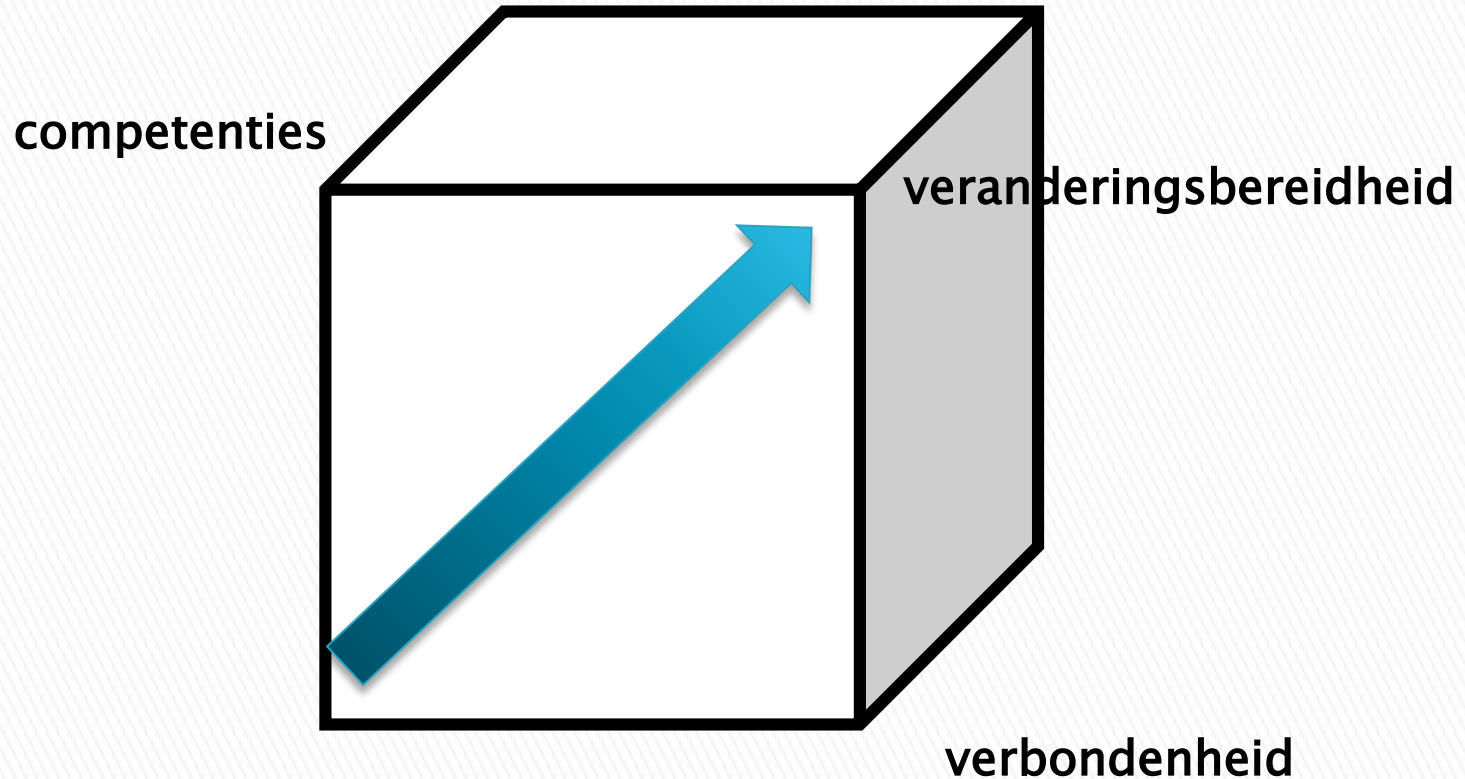
De vier dimensies van succes

competenties

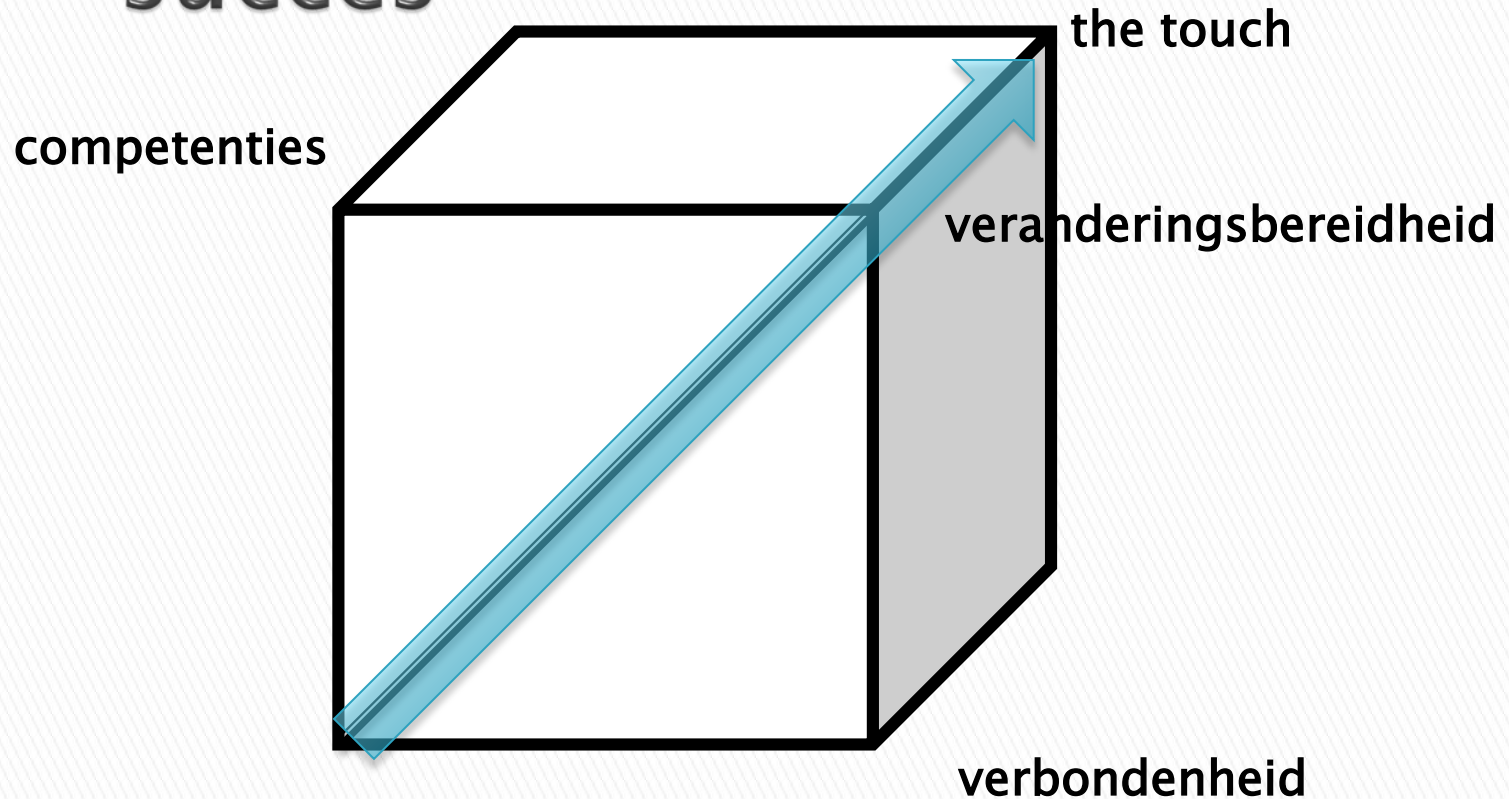

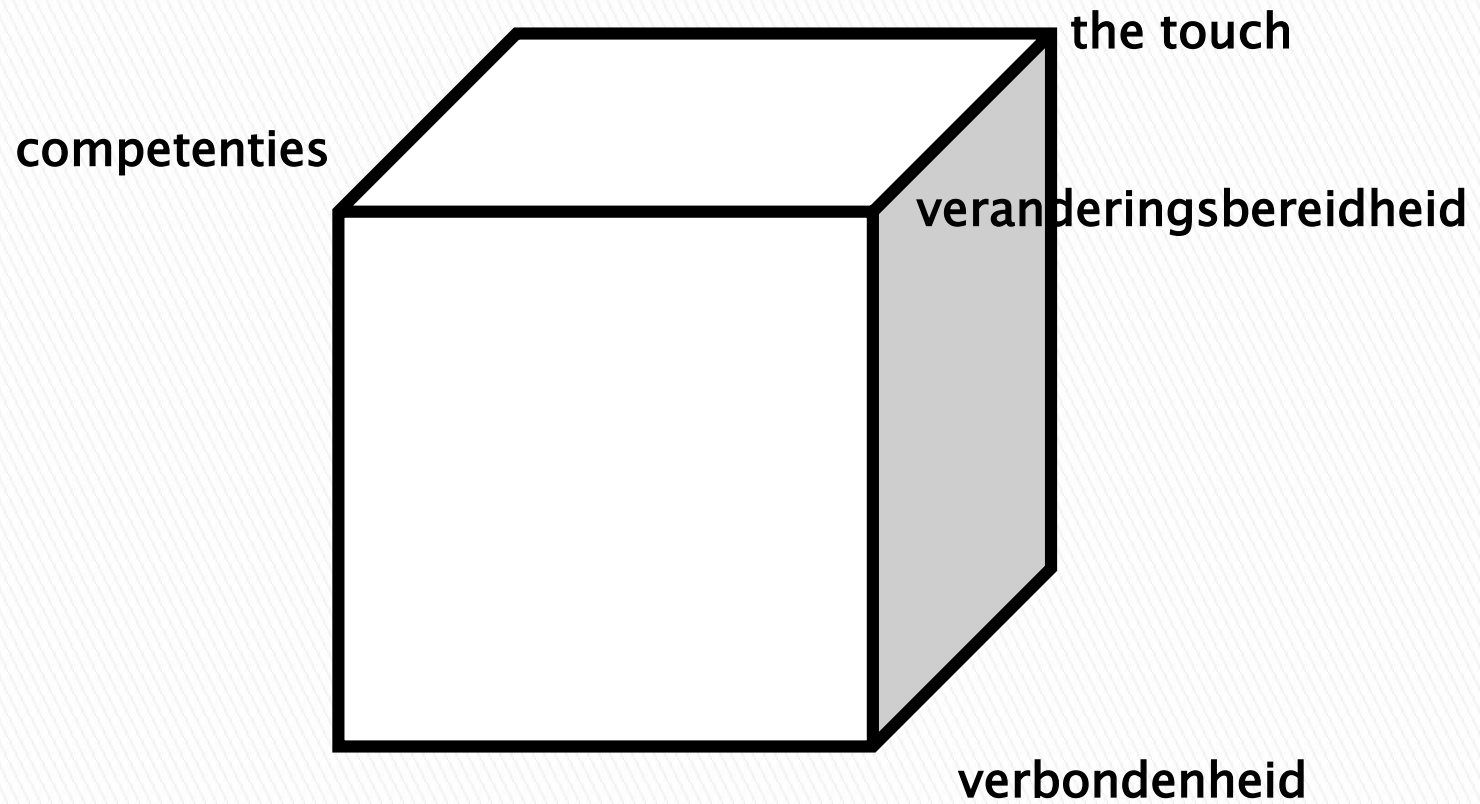
Verbondenheid

De vier dimensies van succes

De vier dimensies van succes

Keuze

Ritaline

Hokjes

Skippybal

Relatie

Voorkomen

Alle

leerlingen

DSM V..... Reageert u maar

- ▶ Beschikbaarheid medicijnen beïnvloeden het stellen van de diagnose (het is niet normaal)
- ▶ Het verengt je blik....ADHD te laat
- ▶ In verband met privacy...wachten....
- ▶ Het is logisch dat ik boos wordt...en als het dan erger wordt is dat weerstand.....reactie vanuit emotie
- ▶ Ja maar, die moeder en vader die alles hebben geprobeerd.....

Het gesprek

- ▶ Kennismaken
- ▶ Thee
- ▶ Wat vind je moeilijk
- ▶ Hoe kan ik je helpen

Voorkomen

- ▶ Bij de deur
- ▶ Voor alle leerlingen
‘maatregelen’, instructie
- ▶ Ik ben klaar!
- ▶ Het huiswerk, simpel!

Mogelijke triggers

- Onduidelijke gedragsverwachtingen
- Overgangsmomenten/verandering in routine
- De leerling krijgt een correctie
- Het lukt de leerling niet om een (deel van een) taak te doen
- Provocatie van klasgenoten

Omgeving

**Psycholoogje
spelen**

**Emotie van
de leraar**

**Interpretatie
door de leraar**

**(On)Professionaliteit
en (gebrek aan)
planmatigheid**

**Onduidelijkheid
(normen)**

**Uitlokkend gedrag
van de leraar zelf**

Passend onderwijs begint met

De leerling ontmoeten en niet
“ontwikkelingsperspectieven” of
“leerlingen met een
onderwijsondersteuningsbehoefte”

Professionele **RELATIE!**

Ik ben toch té gek (Mijland)

- ▶ Op zoek naar talent. Je gaat op zoek naar wat de leerling je te bieden heeft.
- ▶ Op zoek naar verbinding. Je kijkt naar wat een leerling nodig heeft om verbinding te kunnen maken.
- ▶ Op zoek naar verwachting. Door onze verwachtingen rond diagnoses ontstaat een self fulfilling prophecy. Ontmoet de kinderen niet in een hoek van verwachte problemen, maar van verwachte verlangens. Natuurlijk blijven er lastige situaties op school, ook als je je focust op wat je wilt zien. Maar de wereld wordt toch een beetje aantrekkelijker met positieve verwachtingen, want je ziet meer leuke dingen en je wordt milder in je blik op wat misgaat.
- ▶ Op zoek naar jezelf. Leer over wie je zelf bent in relatie tot de ander
- ▶ Want je hebt het meest moeite met leerlingen die het meest anders zijn dan jij. Communiceer vanuit de grondhouding: Ik ben oké, jij bent oké.
- ▶ Op zoek naar samenwerking met ouders. Ouders kunnen er heel verschillend instaan. Sommigen willen allerlei aanpassingen voor hun kind, terwijl anderen erg boos worden bij het horen van een diagnose. Hoe dan ook: ouders hebben een diepgewortelde loyaliteit voor hun kind, ze willen het beste voor hun kind.
- ▶ Op zoek naar je mandaat. Er zijn drie mandaten: persoonlijk mandaat (de wil-deur), professioneel mandaat (de kan-deur) en instellingsmandaat (de mag-deur).

Be On Air

Betrokkenheid. Ontmoet de leerling niet alleen vaktechnisch, maar zoek de echte relatie en aansluiting bij de leefwereld van de leerling.

Erkennend. Laat de ander in zijn waarde en luister meer dan je praat. Erkenning van inzet van de ander en erkenning van onrecht: wat voor inspanning levert iemand om er iets van te maken en welke vervelende dingen maakte de ander mee?

Oprecht. Echt, eerlijk, waar, hartelijk. Laat zien dat wat de ander meemaakt je raakt.

Nieuwsgierig. Neem het verhaal van de ander in je op, maar laat de leerling zelf ook aangeven wat er zou moeten gebeuren. Draag zelf niet direct oplossingen aan.

Afwachtend. Vul in gesprekken de stiltes niet direct in. Je luistert en laat dat eventueel non-verbaal blijken.

Intens. Wat zit er achter de boodschap van de leerling. Luister geconcentreerd.

Resonerend. Geef, bijvoorbeeld door een samenvatting te geven van het verhaal van de leerling een reactie. Geef geen oplossingen, maar maak het verhaal compleet. Stel een hypothese. 'Mag ik eens wat voorstellen, zeg me maar als je het niks vindt.'

Passend onderwijs....eh?

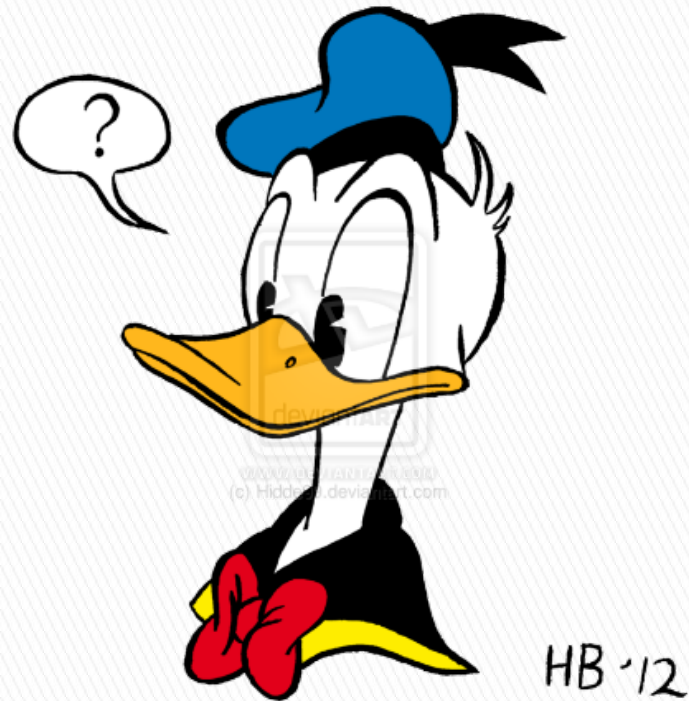
- ▶ Maatwerk
- ▶ Uitgaan van de belangstelling van de leerling
- ▶ Uitgaan het positieve
- ▶ Uitgaan van wat de leerling wel weet
- ▶ Opeepeetjes
- ▶ Herkend, Gekend, Erkend
- ▶ Sterke punten ADHD
- ▶ Aanleren
- ▶ Dit is mijn kind niet opp???

Doe nu eens normaal!

- ▶ Waarom loop je zo raar?
- ▶ Het haar van Marlies
- ▶ Mijn oma van 83 wil een tongpiercing
- ▶ Mijn dochter van 14 rijdt in de supermarkt een grote toren blikken omver
- ▶ Mijn zoon van 15 duwt in de supermarkt een grote toren blikken omver
- ▶ Mijn buurman heeft alleen een onderbroek aan

Vragen waarop je een antwoord wilt...

WAT DOET U NU MORGEN
ANDERS?

AL IS HET HET MAAR ÉÉN
DINGETJE.....

Antwoorden op vragen

HB '12

